

Lidové zvyky

V PRAKTICKÉM VYUŽITÍ

Volksbräuche im Jahreslauf

JIHOČESKÝ KRAJ | SÜDBÖHMISCHER KREIS

NÁRODOPISNÁ OBLAST | ETHNOGRAPHISCHES GEBIET

BLATA

Velikonoční koledování

DĚTSKÝ FOLKLORNÍ SOUBOR

JAVORÁČEK

z Lomnice nad Lužnicí

Na příchod jara a s tím spojené velikonoční svátky se každým rokem pilně připravují děti z folklorního souboru Javoráček.

Velikonoce, hlavně tzv. Triduum Svatého týdne, jsou nejvýznamnějšími církevními svátky. Křesťané si připomínají zradu, ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista. Termín těchto svátků je pohyblivý, předchází jim čtyřicetidenní půst (od Popeleční středy po šestou neděli postní, neboli Květnou).

Než přijdou svátky čeká děti ze souboru hodně práce. Vynášíme Smrtku, zkoušíme pečeni jidášů a mazanců, děvčata malují vajíčka, chlapi pletou pomlázky.

Scházíme se od Smrtné neděle. Děvčata si přinesou vyfouklá vajíčka (vejdumpky), která obarvíme ve vývaru z cibulových slupek nebo červené řepy. Připravíme si stojánek na rozpuštění vosku, do obyčejné tužky zapíchneme špendlík a jeho hlavičku namáčíme do vosku. Na skořápce vytváříme různé ornamenty, převážně květinové motivy. Stejně postupují s malováním čerstvých vajíček na Bílou sobotu večer, kdy už si připravují pomlázku (odměnu) pro koledníky.

Také kluci se musí připravit. Pomlázky jsou napletené, košíčky připravené. Trasu kudy se vydají mají promyšlenou, a tak vyrážejí v pondělí ráno do ulic, aby vyšlehali všechna děvčata i tetičky a zajistili jim tak zdraví, krásu a sílu. Zazní spousta radostného vejskání, říkanek a koledí, rozdají se malovaná vajíčka, sladkosti.

Marcela Božovská

Osterbräuche

KINDERFOLKLOREGRUPPE

JAVORÁČEK

aus Lomnice nad Lužnicí

Jedes Jahr bereiten sich Kinder der Folkloregruppe Javoráček fleißig auf die Ankunft des Frühlings und die damit verbundenen Osterfeiertage vor. Ostern, insbesondere das sogenannte Triduum der Karwoche, sind die wichtigsten kirchlichen Feiertage. Christen Gedenken des Verrats, der Kreuzigung und der Auferstehung Jesu Christi. Das Datum dieser Feiertage ist variabel, gefolgt von einem 40-tägigen Fasten (vom Aschermittwoch bis zum sechsten Fastensonntag, dem sogenannten Palmsonntag).

Bevor die Feiertage kommen haben die Kinder aus der Gruppe viel zu tun. Sie tragen die Todespuppe heraus, versuchen Judas und Osterleibe zu backen, die Mädchen bemalen Eier, die Jungs flechten Weidenpeitschen, welche „pomlázka“ genannt werden.

Sie treffen sich schon seit dem Judicasonntag. Die Mädchen bringen ausgeblasene Eier (vejdumpky) mit, die sie in einer Brühe aus Zwiebelschalen oder Rüben färben.

Sie bereiten einen Ständer zum Auflösen des Wachses vor, stecken eine Nadel in einen normalen Bleistift und tauchen den Kopf in das Wachs ein. Sie kreieren verschiedene Ornamente auf der Eierschale, meist Blumenmotive. Das Gleiche tun sie am Karsamstag abends bei der Bemalung frischer Eier, wenn sie bereits die Belohnung (pomlázka) für diejenigen vorbereiten, die am Osterrundgang teilnehmen.

Auch die Jungs müssen sich vorbereiten. Die Weidenpeitschen sind fertig geflochten, die Körbe sind vorbereitet. Sie haben eine gut durchdachte Route vorbereitet, am Montagmorgen gehen sie auf die Straße, um alle Mädchen und Tanten zu peitschen, um ihre Gesundheit, Schönheit und Stärke zu gewährleisten. Es ertönt viel freudiges Jauchzen, Reime und Osterlieder, bemalte Eier und Süßigkeiten werden verteilt.

Marcela Božovská

